TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2006. gada 18. maijā *

Lieta C-343/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši 1971. gada 3. jūnija Protokolam par Tiesas sniegto interpretāciju 1968. gada 27. septembra Konvencijai par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās, ko *Oberster Gerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 21. jūlijā un Tiesā reģistrēts 2004. gada 10. augustā, tiesvedībā

Land Oberösterreich

pret

ČEZ as.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*] (referents), N. Kolnerika [*N. Colneric*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] un E. Levits,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 13. oktobrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Land Oberösterreich* vārdā — J. Hintermairs [*J. Hintermayr*] un K. Hedeijers [*C. Hadeyer*], *Rechtsanwälte*,

— *ČEZ as* vārdā — V. Moringers [*W. Moringer*], *Rechtsanwalt*,

— Polijas valdības vārdā — T. Novakovskis [*T. Nowakowski*], pārstāvis,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — M. Bezels [*M. Bethell*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. M. Rušo [*A.-M. Rouchaud*] un V. Bogensbergers [*W. Bogensberger*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 11. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 16. panta 1. punkta a) apakšpunktu 1968. gada 27. septembra Konvencijā par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kas grozīta ar 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanos (OV L 304, 1. lpp., un redakcija ar grozījumiem — 77. lpp.), ar 1982. gada 25. oktobra Konvenciju par Grieķijas Republikas pievienošanos (OV L 388, 1. lpp.), ar 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Republikas un Portugāles Republikas pievienošanos (OV L 285, 1. lpp.), kā arī ar 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanos (OV 1997, C 15, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Briseles konvencija").

2 Šis lūgums tika izteikts tiesvedībā starp *Land Oberösterreich* un *ČEZ as* (turpmāk tekstā — "*ČEZ*") par traucējumiem, kuri *Land Oberösterreich* piederošajām lauksaimniecības zemēm Austrijā varētu rasties sakarā ar Čehijas Republikas teritorijā atrodošās Temelinas [*Temelin*] atomelektrostacijas izmantošanu, ko veic *ČEZ*.

Atbilstošās tiesību normas

Briseles konvencija

3 Briseles konvencijas II nodaļas, kas veltīta jurisdikcijas noteikumiem, I iedaļas ar nosaukumu "Vispārīgi noteikumi " 2. panta pirmā daļa paredz:

"Saskaņā ar šo konvenciju personas, kuru domicils ir kādā Līgumslēdzējā valstī, neatkarīgi no viņu pilsonības var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā." [Neoficiāls tulkojums]

4 Atbilstoši šīs pašas konvencijas 4. panta pirmajai daļai:

"Ja atbildētāja domicils nav kādā Līgumslēdzējā valstī, katras Līgumslēdzējas valsts tiesas jurisdikciju saskaņā ar 16. pantu nosaka attiecīgās valsts tiesību akti." [Neoficiāls tulkojums]

5 Briseles konvencijas II nodaļas 2. iedaļas ar nosaukumu "Īpašā jurisdikcija" 5. pants nosaka:

"Personu, kuras domicils ir kādā Līgumslēdzējā valstī, citā Līgumslēdzējā valstī var iesūdzēt:

[..]

3) lietās, kas attiecas uz deliktu vai kvazideliktu, tās valsts tiesā, kur kaitējums noticis;

[..]." [Neoficiāls tulkojums]

6 Briseles konvencijas II nodaļas 5. iedaļas ar nosaukumu "Izņēmuma jurisdikcija" 16. pants paredz:

"Šādām tiesām ir izņēmuma jurisdikcija neatkarīgi no domicila:

1) a) tiesvedībā, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma lietu tiesības vai nekustamā īpašuma noma — tās Līgumslēdzējas valsts tiesām, kurā atrodas īpašums.

[..]" [Neoficiāls tulkojums]

Valsts tiesiskais regulējums

7 Austrijas Civilkodeksa (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, turpmāk tekstā — "*ABGB*") 364. panta 2. punkts nosaka:

"Nekustamā īpašuma īpašnieks var aizliegt kaimiņam iedarbību, kas rodas no viņa nekustamā īpašuma sakarā ar netīriem ūdeņiem, dūmiem, gāzi, siltumu, smaku, troksni, satricinājumu un citiem līdzīgiem traucējumiem, tiktāl, ciktāl tie attiecībā uz vietējiem apstākļiem pārsniedz parasto līmeni un ievērojami ietekmē nekustamā īpašuma normālu izmantošanu. Katrā ziņā tieša novadīšana ir nelikumīga, izņemot, ja tas īpaši atļauts." [Neoficiāls tulkojums]

8 Iesniedzējtiesa precizē, ka uz šo normu balstītās tiesvedības mērķis ir izbeigt traucējumus, kas rodas nekustamajam īpašumam, vai vismaz novērst tos ar atbilstošu līdzekļu palīdzību. Saskaņā ar valsts judikatūru minētā tiesvedība ir pielīdzināma *action négatoire* (tiesvedība, kurā īpašnieks apliecina, ka viņa nekustamais īpašums nav apgrūtināts ar servitūtu) (*Eigentumsfreiheitsklage*), kurā tiek celta prasība, pamatojoties uz īpašuma tiesībām.

9 *ABGB* 364. pants paredz:

"Tomēr, ja traucējumu, kas pārsniedz šo līmeni, rada pazemes iekārtas vai iekārtas, kas uz kaimiņa īpašuma ir ierīkotas, pamatojoties uz administratīvu atļauju, īpašnieks nevar tiesā prasīt, lai tiktu atlīdzināts nodarītais zaudējums, pat ja tas rodas sakarā ar apstākļiem, kuri nav tikuši ņemti vērā administratīvās atļaujas procesā."

10 Iesniedzējtiesa precizē, ka šādas tiesības uz mantisko atlīdzinājumu nav atkarīgas no jebkādas vainas pastāvēšanas un izriet no kaimiņattiecību tiesībām.

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

11 *Land Oberösterreich* pieder vairāki zemes īpašumi, kas piešķirti lauksaimniecībai un agronomijas izmēģinājumu veikšanai un uz kuriem atrodas lauksaimniecības skola. Šie īpašumi atrodas aptuveni 60 km attālumā no Temelinas atomelektrostacijas, kura eksperimentālā kārtā tika nodota ekspluatācijā 2000. gada 9. oktobrī. *ČEZ*, kas izmanto šo elektrostaciju, ir čehu energopiegādes uzņēmums, kurā 70% pieder Čehijas valstij, uz kurai piederošās zemes atrodas elektrostacija.

12 *Land Oberösterreich*, rīkojoties kā minēto nekustamo īpašumu īpašnieks un uzskatot, ka atomelektrostacijas izmantošana notiek, nevis īstenojot publisko varu, bet gan veicot pārvaldes darbību privātās ekonomikas jomā, kas ir pakļauta civillietu tiesām, 2001. gada 31. jūlijā *Landesgericht Linz* (Lincas Federālās zemes tiesa) cēla prasību pret *ČEZ*.

13 Šīs prasības galvenais mērķis bija panākt, lai *ČEZ* uzdotu izbeigt iedarbību uz *Land Oberösterreich* īpašumiem, ko rada Temelinas elektrostacijas izdalītais jonizētais starojums, tiktāl, ciktāl šī iedarbība pārsniedz ietekmi, ko rada atomelektrostacija, kas tiek izmantota saskaņā ar atzītiem tehnoloģiskiem standartiem. Pakārtoti *Land Oberösterreich* lūdza, lai tiktu izdots rīkojums izbeigt šī starojuma radītos riskus tiktāl, ciktāl šie riski pārsniedz riskus, kurus rada atomelektrostacija, kas tiek izmantota saskaņā ar atzītiem tehnoloģiskiem standartiem.

14 *Land Oberösterreich* uzskata, ka Temelinas atomelektrostacijas izdalītais jonizētais starojums ir traucējums *ABGB* 364. panta 2. punkta izpratnē. Radioaktivitāte, ko pašreizējā eksperimentālajā stadijā ģenerē šī elektrostacija, vai, katrā ziņā, elektrostacijas parastās darbības rezultātā un *a fortiori* — tās nepareizas darbības rezultātā pastāvošais zemju saindēšanas risks pārsniegtu vietējo parasto līmeni un ilgstoši traucētu *Land Oberösterreich* piederošā nekustamā īpašuma normālai izmantošanai dzīvošanas, mācību un lauksaimniecības nolūkā. Tādējādi būtu izpildīti tiesvedības (attiecīgā gadījumā — preventīvas) par izmantošanas izbeigšanu uzsākšanas nosacījumi.

15 *ČEZ* secināja, ka Austrijas tiesām nav jurisdikcijas, it īpaši norādot, ka Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts nav piemērojams attiecībā uz tiesvedību, kuras mērķis ir izbeigt traucējumus. Šādai tiesvedībai faktiski būtu atlīdzības raksturs, un tādēļ uz to attiektos minētās konvencijas 5. panta 3. punkts. *ČEZ* turklāt uzskata, ka rīkojums par izbeigšanu, ko savas atrašanās vietā pieņemtu Austrijas tiesa, apdraudētu Čehijas Republikas teritoriālo un tiesisko suverenitāti, pārkāpjot starptautiskās tiesības, un Čehijas Republikas teritorijā to nevarētu izpildīt.

16 Ar 2002. gada 17. aprīļa spriedumu *Landesgericht Linz* atzina, ka *Land Oberösterreich* prasība nav piekritīga tās jurisdikcijai. Ar 2003. gada 19. septembra spriedumu *Oberlandesgericht Linz* (Lincas Federālās zemes Augstākā tiesa) apelācijas kārtībā atcēla šo spriedumu, uzskatot, ka šī lieta ir piekritīga Austrijas tiesu jurisdikcijai saskaņā ar Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

17 Izskatot prasību par šī minētā nolēmuma pārskatīšanu, *Oberster Gerichtshof* konstatēja, ka no lietas materiāliem neizriet, vai attiecībā uz Temelinas atomelektrostaciju tika vai netika izdota administratīva atļauja, kā to paredz *ABGB* 364. pants.

18 Turklāt minētā tiesa uzskatīja, ka Tiesas judikatūra neļauj ar pārliecību noteikt, vai uz tiesvedību, kas uzsākta, pamatojoties uz *ABGB* 364. panta 2. punktu, attiecas Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts vai uz to attiecas minētās konvencijas 5. panta 3. punktā paredzētais gadījums.

19 Šajos apstākļos *Oberster Gerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā frāze "tiesvedībā, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma lietu tiesības" ir jāinterpretē tādā nozīmē, ka tā ietver arī prasību (preventīvu) par rīkojuma izbeigšanu, kura mērķis, piemērojot [*ABGB*] 364. panta 2. punktu, ir aizliegt izplūdes (šajā lietā — Čehijas Republikā atrodošās atomelektrostacijas izdalītā jonizētā starojuma iedarbība), ko prasītājai piederošajiem zemes īpašumiem rada nekustamais īpašums, kas atrodas kaimiņvalstī, kura nav Eiropas Savienības dalībniece?"

Par prejudiciālo jautājumu

20 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa vēlas zināt, vai Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka lietu kategorijā "tiesvedībās, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma lietu tiesības" šīs normas izpratnē ietilpst tiesvedība, kuras mērķis, tāpat kā tiesvedībai, kas, pamatojoties uz *ABGB* 364. panta 2. punktu, uzsākta pamata prāvā, ir izbeigt traucējumus, kas rodas vai var rasties zemes īpašumiem, kuru īpašnieks ir uzsācis šo tiesvedību, un ko izraisījis jonizētais starojums, ko izdala elektrostacija, kura atrodas kaimiņvalstī, tai valstij, kurā atrodas šie īpašumi.

Ievada apsvērumi

21 Vispirms ir jānorāda, ka, lai gan datumā, kad *Land Oberösterreich* uzsāka tiesvedību Austrijas tiesās, Čehijas Republika nebija Briseles konvencijas līgumslēdzēja valsts un ka tādējādi atbildētājas pamata prāvā domicils šajā pašā datumā nebija Līgumslēdzējas valsts teritorijā, šis apstāklis neliedz iespēju piemērot šīs konvencijas 16. pantu, kā tas turklāt skaidri izriet no minētās konvencijas 4. panta pirmās daļas.

22 Turklāt ir jāatgādina, ka Briseles konvencijas 1. panta pirmās daļas izpratnē to neatkarīgi no tiesu iestādes būtības piemēro "civillietās un komerclietās", bet to "cita starpā nepiemēro ieņēmumu, muitas vai ar administratīviem jautājumiem saistītās lietās". No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka jēdziens "civillietas un komerclietas" ir jāuzskata par autonomu jēdzienu, kurš jāinterpretē, atsaucoties, pirmkārt, uz minētās konvencijas mērķiem un sistēmu un, otrkārt, uz vispārējiem principiem, kas izriet no visām valstu tiesību sistēmām. Turklāt Briseles konvencijas piemērošanas joma ir jānosaka galvenokārt sakarā ar elementiem, kuri raksturo juridiskās saites starp tiesvedības pusēm vai tiesvedības priekšmetu (skat. it īpaši 1980. gada 16. decembra spriedumu lietā 814/79 *Rüffer, Recueil*, 3807. lpp., 7. un 14. punkts).

23 Iesniedzējtiesa, kurai ir jāanalizē šādi elementi un, ņemot vērā Tiesas judikatūru, jānosaka, vai Briseles konvencija ir piemērojama tai iesniegtajā lietā, nav uzdevusi Tiesai jautājumu par šīs konvencijas 1. panta interpretāciju. Ievērojot šo apstākli un ņemot vērā atbildi, kas turpmāk sniegta uz uzdoto jautājumu, vairs nav jāizsakās par minētās normas piemērošanas apjomu.

Par Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretāciju

24 Turklāt, kā izriet no Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkta, izņēmuma jurisdikcija tiesvedībā, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma lietu tiesības, ir tās Līgumslēdzējas valsts tiesām, kurā atrodas nekustamais īpašums.

25 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, lai pēc iespējas nodrošinātu no Briseles konvencijas izrietošo tiesību un pienākumu vienlīdzību un vienveidību attiecībā uz Līgumslēdzējām valstīm un ieinteresētajām personām, ir neatkarīgā veidā jānosaka, kāda nozīme Kopienu tiesībās ir frāzei "tiesvedībās, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma lietu tiesības" (skat. it īpaši 1990. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-115/88 *Reichert* un *Kockler*, *Recueil*, I-27. lpp., 8. punkts).

26 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, tā kā Briseles konvencijas 16. panta noteikumi un it īpaši tā 1. punkta a) apakšpunkts paredz izņēmumu Briseles konvencijas vispārīgajām normām par jurisdikciju, tie nav jāinterpretē plašāk, kā to prasa šo noteikumu mērķis (skat. it īpaši 2005. gada 13. oktobra spriedumu lietā C-73/04 *Klein*, Krājums, I-8667. lpp., 15. punkts, un tajā minēto judikatūru).

27 Tikai atkāpjoties no Konvencijas 4. panta pirmajā daļā paredzētā vispārējā principa, saskaņā ar kuru, ja atbildētāja domicils nav kādā Līgumslēdzējā valstī, katras Līgumslēdzējas valsts tiesas starptautisko jurisdikciju nosaka attiecīgās valsts tiesību akti, šīs pašas konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts paredz, ka attiecībā uz nekustamā īpašuma lietu tiesībām vai nekustamā īpašuma nomu izņēmuma jurisdikcija ir tās Līgumslēdzējas valsts tiesām, kurā atrodas īpašums (iepriekš minētais spriedums lietā *Klein*, 14. punkts). Turklāt minētā 16. panta noteikumu mērķis ir liegt pusēm tiesas izvēli, kas tām citādi būtu bijusi, un noteiktos gadījumos nogādāt tās tiesā, kurai nav nevienai no pušu domicilam atbilstošās jurisdikcijas (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Reichert* un *Kockler*, 9. punkts).

28 Attiecībā uz Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktā izvirzīto mērķi gan no Ženāra [*Jenard*] ziņojuma par Briseles konvenciju (OV 1979, C 59, 1. lpp.), gan no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka būtisks iemesls izņēmuma jurisdikcijai Līgumslēdzējai valstij, kurā atrodas nekustamais īpašums, ir apstāklī, ka tiesa, kas atrodas notikuma vietā, ir vispiemērotākā, lai lemtu tiesvedībā, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma lietu tiesības vai nekustamā īpašuma noma (skat. it īpaši 1977. gada 14. decembra spriedumu lietā 73/77 *Sanders*, *Recueil*, 2383. lpp., 11. un 12. punkts).

29 Faktiski, it īpaši tiesvedībās, kas skar nekustamā īpašuma lietu tiesības, ir jālemj saskaņā ar tās Līgumslēdzējas valsts tiesību normām, kurā atrodas nekustamais īpašums, un strīdi, kas rodas šajās tiesvedībās, bieži liek veikt pārbaudes, izmeklēšanu un ekspertīzes, kurām jānotiek uz vietas — tādējādi izņēmuma jurisdikcijas piešķiršana tiesai, kas atrodas nekustamā īpašuma atrašanās vietā, kas pats par sevi ir vislabāk, ņemot vērā attālumu un nepieciešamību labi pārzināt faktiskos apstākļus, atbilst pareizas tiesvedības interesēm (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *Sanders*, 13. punkts, kā arī lietā *Reichert* un *Kockler*, 10. punkts).

30 Turklāt attiecībā uz interpretācijas principiem ir jāatgādina, ka Tiesa ir lēmusi — Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka

izņēmuma jurisdikcija tās Līgumslēdzējas valsts tiesai, kurā atrodas nekustamais īpašums, neaptver visas tiesvedības saistībā ar nekustamā īpašuma lietu tiesībām, bet tikai tās, kuras acīmredzami ietilpst minētās konvencijas piemērošanas jomā un ir starp tām, kuru mērķis ir noteikt nekustamā īpašuma platību, sastāvu, īpašumtiesības un piederību vai citu lietu tiesību esamību attiecībā uz šiem īpašumiem, un nodrošināt šo tiesību īpašniekiem ar viņu īpašumtiesībām saistīto priekšrocību aizsardzību (iepriekš minētais spriedums lietā *Reichert* un *Kockler*, 11. punkts).

31 Turklāt, kā to pamatoti norāda *ČEZ*, Apvienotās Karalistes valdība un Eiropas Kopienu Komisija, tiesvedība par traucējuma izbeigšanu, kas attiecīgajā gadījumā ir preventīva, kā tas ir pamata prāvā, neietilpst iepriekšējā punktā minēto tiesvedību kategorijā.

32 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka iepriekš minētajā Ženāra ziņojumā (1., 34. un 35. punkts) ir norādīts, ka jurisdikcijas norma tādā redakcijā, kāda tā ir Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktā, kas "balstās uz prasības priekšmetu", ir piemērojama gadījumā, ja pastāv "strīdi, kuru priekšmets ir lietu tiesības uz nekustamo īpašumu".

33 Šlosers [*Schlosser*] ziņojumā par Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanos (OV 1979, C 59, 71. lpp., 163. punkts) šajā sakarā norāda, ka komisijas ekspertiem minētā ziņojuma sākumā bija viegli konstatēt, ka tiesvedības par zaudējumu atlīdzību, kas pamatotas ar lietu tiesību pārkāpumiem vai kaitējumiem, kas nodarīti ar lietu tiesībām apgrūtinātam nekustamajam īpašumam, neietilpst minētās konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanas jomā tādēļ, ka šajā kontekstā lietu tiesību esamībai un būtībai, visbiežāk īpašuma tiesībām, ir tikai blakus nozīme.

34 Tiesvedība par traucējuma izbeigšanu, kas attiecīgā gadījumā ir preventīva — kā tas ir pamata lietā — jo vairāk nav strīds, kura priekšmets ir lietu tiesības uz nekustamo īpašumu. Ir skaidrs, ka šādas tiesvedības pamatā ir nekustamā īpašuma lietu tiesību apdraudējums, bet šīm tiesībām piemītošajam lietu un nekustamā īpašuma raksturam šajā kontekstā ir tikai blakus nozīme. Turklāt, kā to norāda *ČEZ* un Komisija, šis attiecīgajām tiesībām piemītošais lietu un nekustamā īpašuma raksturs izšķirošā veidā neietekmē pamata lietas struktūru, kas nebūtu apsverama principiāli citā kontekstā, ja tiesībām, kuras tiek aizsargātas pret iespējamiem traucējumiem, būtu cits raksturs, kā, piemēram, tiesībām uz personas neaizskaramību vai kustamu lietu tiesībām. Tāpat kā tiesvedībai pamata lietā šo tiesvedību mērķis būtībā ir panākt, lai tam, kas ir pamatā šādam apdraudējumam — reālam vai šķietamam — būtu tiesības, it īpaši attiecībā uz atzīta tehniska stāvokļa neievērošanu, pieprasīt to izbeigt.

35 Turklāt ir jāuzsver, ka Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkta pamatā esošie pareizas tiesvedības apsvērumi, uz kuriem ir norādīts šī sprieduma 29. punktā, nav piemērojami gadījumā, ja ir uzsākta tiesvedība par traucējumu izbeigšanu, kas attiecīgā gadījumā ir preventīva, kā tas ir pamata prāvā, un tādēļ šie apsvērumi nav pretrunā tam, ka šāda tiesvedība atrodas ārpus šīs normas piemērošanas jomas.

36 Pirmkārt, tādā gadījumā, kā tas ir šajā lietā, kad divi nekustamie īpašumi atrodas divu dažādu valstu teritorijā, nevar uzskatīt, ka šāda tiesvedība, kas ir iesniegta iesniedzējtiesā, parasti būtu jāizlemj drīzāk saskaņā ar vienas, nevis otras valsts tiesību normām.

37 Turklāt, kā šajā sakarā atklāj *ABGB* 364. panta 2. punkts, paredzot, ka traucējumi, kurus var uzdot izbeigt, ir tādi, ko rada "kaimiņš", kas "pārsniedz parasto līmeni un ievērojami ietekmē nekustamā īpašuma normālu izmantošanu" — šāda rakstura tiesvedība parasti nozīmē, ka tiek ņemti vērā tai vietai, kurā atrodas attiecīgais nekustamais īpašums, atbilstošie kritēriji. Šajā kontekstā ir grūti uzskatīt, ka šāda

veida normas mērķis ir ekskluzīvas tiesības gadījumā, kad tieši attāluma starp abiem konkrētajiem nekustamajiem īpašumiem dēļ tos ir iespējams pakļaut dažādu parasto vietējo normu iedarbībai.

38 Otrkārt, lai pārbaudītu tādu tiesvedību kā pamata lietā, nav jāvērtē fakti, kas, vairāk atbilstot vienai no abu konkrēto nekustamo īpašumu atrašanās vietām, varētu attaisnot piekritību vienai no abu attiecīgo valstu tiesu jurisdikcijām, izslēdzot otras valsts tiesas jurisdikciju. Turklāt 15. un 17. punktā 1976. gada 30. novembra spriedumā lietā 21/76 *Bier*, saukta "Kālija hlorīda raktuves" (*Recueil*, 1735. lpp.), kas pasludināts saistībā ar tiesvedību par atbildību sakarā ar mantisku zaudējumu, ko dalībvalstī esošam nekustamajam īpašumam radījusi tāda piesārņojuma nopludināšana upē, ko izraisījusi ieguve citā dalībvalstī, Tiesa uzsvēra, ka, pastāvot šāda veida situācijai, cēloniskā notikuma vieta ne mazāk kā vieta, kurā ir materializējies kaitējums, var atkarībā no apstākļiem sniegt īpaši noderīgu norādi attiecībā uz pierādījumu un procesa organizāciju.

39 Pamata prāvā, kā tas arī izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, *Land Oberösterreich* uzsāktās tiesvedības mērķis ir noteikt, vai iedarbība, ko ir radījis vai ko var radīt jonizētais starojums, kas izdalās no Temelinas atomelektrostacijas, pārsniedz tādu iedarbību vai iedarbības risku, kas parasti saistīti ar elektrostacijas izmantošanu saskaņā ar atzītiem tehnoloģiskajiem standartiem. Turklāt, kā to pamatoti norādījušas *ČEZ*, Apvienotās Karalistes valdība un Komisija, šāds vērtējums paredz pierādījumu par pārbaudēm, kurām galvenokārt jābūt veiktām minētās elektrostacijas izmantošanas vietā.

40 Ievērojot visu iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild tā, ka Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs normas piemērošanas jomā neietilpst tiesvedība, kuras mērķis, tāpat kā tiesvedībai, kas,

pamatojoties uz *ABGB* 364. panta 2. punktu, uzsākta pamata prāvā, ir izbeigt traucējumus, kas rodas vai var rasties zemes īpašumiem, kuru īpašnieks ir uzsācis šo tiesvedību, un ko izraisījis jonizētais starojums, kuru izdala elektrostacija, kas atrodas kaimiņvalstī, tai valstij, kurā atrodas šie īpašumi.

Par tiesāšanās izdevumiem

41 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, izņemot minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumus, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

16. panta 1. punkta a) apakšpunkts 1968. gada 27. septembra Konvencijā par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās, kas pēdējo reizi grozīta ar 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanos, ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs normas piemērošanas jomā neietilpst tiesvedība, kuras mērķis, tāpat kā tiesvedībai, kas, pamatojoties uz Austrijas Civilkodeksa (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*) 364. panta 2. punktu, uzsākta pamata prāvā, ir izbeigt traucējumus, kas rodas vai var rasties zemes īpašumiem, kuru īpašnieks ir uzsācis šo tiesvedību, un ko izraisījis jonizētais starojums, kuru izdala elektrostacija, kas atrodas kaimiņvalstī, tai valstij, kurā atrodas šie īpašumi.

[Paraksti]